

La mallerenga petita (Parus ater)

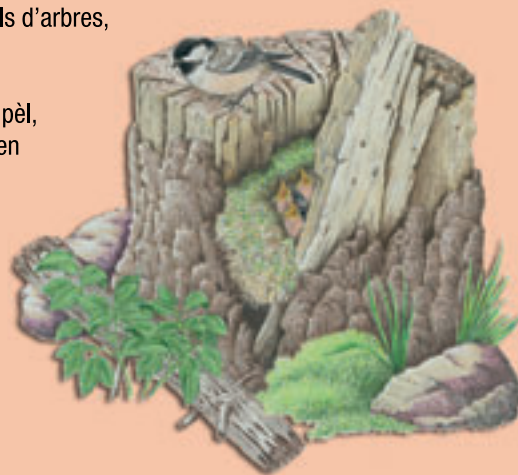
La mallerenga petita, com diu el seu nom, és, de les mallerengues, la de mida més petita i, a part d'això, es caracteritza per tenir la part superior del cap de color negre i una taca blanca al clatell.

Els mascles, en general, tenen la taca negra de la gola i la part superior del pit una mica més extensa que la de les femelles, però la diferència és insuficient per poder-los distingir.

Mascles i femelles construeixen un niu en una cavitat que pot estar a nivell de terra entre les arrels d'arbres, en soques corcades, esquerdes de murs o forats d'arbres.

Aquest niu, molt tou, està format de molsa, pèl, plomissol, llana i algunes plomes que omplen gairebé tot l'espai de la cavitat.

Durant l'època de zel es poden sentir cantant amb insistència, tot i que durant tot l'any es pot escoltar el cant dolç i agradable que acompanya els seus desplaçaments.

S'alimenta fonamentalment d'insectes com escarabats o mosques i ous d'abelles, vespes, formigues, xinxes de camp i papallones.

Es pot trobar a la major part de les zones forestals, principalment de coníferes, de mitjana i alta muntanya a partir dels 600-800 m d'altitud, però preferentment de 1.400-2.000 m.

Per sobreviure a les dures condicions d'aquestes forests, les mallerengues petites tenen la capacitat d'emmagatzemar aliment durant la tardor i l'hivern.

Com altres mallerengues, és gregària fora de l'època de reproducció, i té molta tendència a unir-se amb altres de la seva mateixa família.

fotografies: Juan Bécares de Fuentes i Arxiu Parc Natural del Cadí-Moixeró plànol ruta: David Potrony dibuixos: Daniel Olivera

 Parc Natural
del Cadí-Moixeró

 Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge

Centre del Parc: C/ de la Vinya, 1 08695 Bagà
Telèfon 93 824 41 51. Fax 93 824 43 12 a/e: pncadimoixero.dmah@gencat.net

Ruta de la mallerenga petita

El Parc Natural del Cadí-Moixeró

El Parc natural del Cadí-Moixeró comprèn una superfície de 41.060 hectàrees que es reparteixen en tres comarques veïnes: l'Alt Urgell, el Berguedà i la Cerdanya. Es troba dins la classificació de parc de muntanya, ja que les seves altituds se situen entre els 800 i els 2.648 metres. Les dues grans serralades del Cadí i del Moixeró formen una impressionant barrera muntanyosa al Prepirineu. La geologia d'aquests relleus és molt variada i espectacular.

La vegetació i la fauna del Parc tenen un gran interès, ja que les variades condicions climàtiques i d'altitud permeten l'existència d'espècies alpines, eurosiberianes i mediterrànies.

Espècies de flora tan interessants com l'orella d'ós (*Ramonda myconi*) i la genciana groga (*Gentiana lutea*) o altres com el julivert d'isard (*Xatardia scabra*), el *Delphinium montanum* i el *Dracocephalum*

austriacum tenen al Parc entre el 50 i el 100% de les seves poblacions a Europa o al món.

Pel que fa a la fauna, s'hi troben inventariats gran quantitat d'invertebrats: 92 mol·luscs, 218 aràcnids i el 75% d'espècies de papallones diürnes de Catalunya. Hi ha classificades 249 espècies de vertebrats. D'entre els mamífers destaquem l'isard (*Rupicapra rupicapra*), el cérvol (*Cervus elaphus*), el cabirol (*Capreolus capreolus*) i la marta (*Martes martes*); ocells com el gall fer (*Tetrao urogallus*), el mussol pirinenc (*Aegolius funereus*), el picot negre (*Dryocopus martius*), l'àguila daurada (*Aquila chrysaetos*) i el trençalòs (*Gypaetus barbatus*); rèptils com el llangardaix vert o lluert (*Lacerta viridis*) i la serp verda i groga (*Coluber viridiflavus*); amfibis com el tritó pirinenc (*Euproctus asper*) i la granota vermella (*Rana temporaria*); i peixos com la truita (*Salmo trutta*), el barb de muntanya (*Barbus meridionalis*) i el barb roig (*Phoxinus phoxinus*).

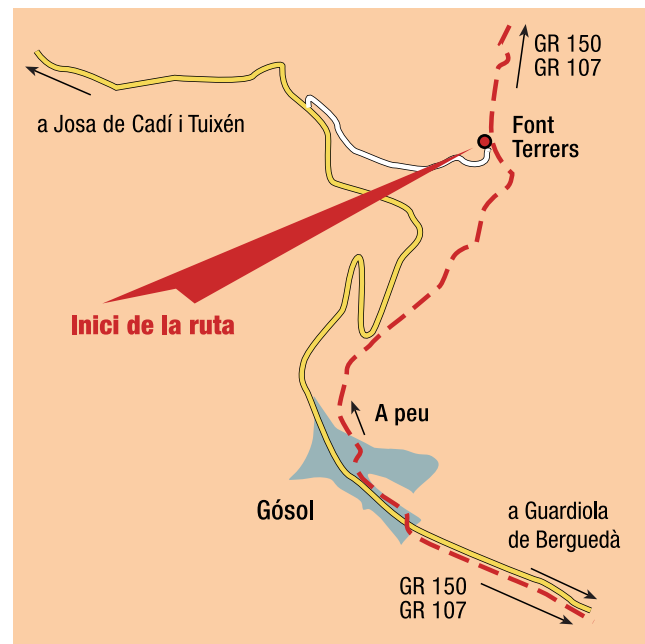
Com arribar-hi

Amb cotxe:

Se surt de la plaça Major de Gósol per la carretera que va a Josa de Cadí. Una vegada recorreguts uns 2 km trobem, a la dreta, el desviament que porta, per menys d'1 km de pista forestal, fins a Font Terrers, amb una àrea recreativa i un aparcament on deixar el cotxe.

A peu:

De la plaça Major, se surt pel carrer del costat de l'Ajuntament, tot seguint les marques del sender de gran recorregut (blanques i vermelles) dels GR 150 i GR 107, també conegut com a Camí dels Bons Homes, que porten fins a Font Terrers en uns 30 min.

Què hi veurem

Per iniciar la ruta s'agafa la pista que s'endinsa pel bosc de pi roig que hi ha davant del prat de Font Terrers. Uns 500 m més enllà es travessa un altre prat. A partir d'aquest punt el camí va pujant a la dreta per la muntanya enmig d'un espès bosc de pi roig (*Pinus sylvestris*) amb algun exemplar de pi negre (*Pinus uncinata*) i abundoses mates de boix (*Buxus sempervirens*) i de ginebre (*Juniperus communis*).

Atès que el camí és una mica costerut, mentre es va pujant a poc a poc es pot gaudir de la vegetació i descobrir la presència dels animals que viuen al bosc junt amb el protagonista de la ruta, la mallerenga petita (*Parus ater*).

Si hi ha el terra remogut és senyal que per allà ha passat el senglar (*Sus scrofa*). En aquest bosc també hi viuen l'esquirol (*Sciurus vulgaris*), la guineu

(*Vulpes vulpes*) i la llebre (*Lepus europaeus*).

Al cap d'uns 900 m aproximadament, el camí comença a ser més planer i el bosc va clarejant fins a obrir-se en un magnífic prat alpí des d'on es pot contemplar la majestuosa serra del Cadí. Mirant al cel també es pot veure l'àliga daurada (*Aquila chrysaetos*) i el voltor (*Gyps fulvus*).

Tot tornant cap a Font Terrers, a uns 300 m del prat, hi ha uns graons de fusta que porten al Tossal del Castell de Termes, a 1.769 m d'altitud. Des d'allà es pot contemplar tota la vall de Gósol i una extraordinària panoràmica que permet veure, entre d'altres muntanyes, el puig Vulturó o la canal Baridana que, amb 2.648 m, és el cim més alt de la serra del Cadí, així com la canal del Moscard i la del Cristall.

Poc després de les escales, el camí de retorn s'uneix al mateix per on s'ha pujat.

Altres mallerengues

Mallerenga cuallarga (*Aegithalos caudatus*): 14 cm (inclosos 7'5 cm de cua). Plomatge negrós, blanquinós i rosat, amb llarga cua. Conducta activa i acrobàtica. Se'n troben pocs individus en aquest indret, ja que prefereix boscos d'alzina, sureda i roure.

Mallerenga emplomallada (*Parus cristatus*): 11'5 cm. Es distingeix fàcilment pel plomall negre i blanquinós que té al cap. Conviu en moltes zones amb la mallerenga petita, ja que nidifica en hàbitats forestals, sobretot de coníferes.

Mallerenga blava (*Parus caeruleus*): 11'5 cm. Es caracteritza per tenir el capell, les ales i la cua de color blau, les parts inferiors grogues i les galtes blanques amb una línia negra a través de l'ull. Tot i que és habitual en tots els boscos, a la zona on ens trobem és escassa, ja que és més rara en pinedes, sobretot les superiors a 1.400 m.

Mallerenga carbonera (*Parus major*): 14 cm. Cap i coll negre blavós amb galtes blanques, parts inferiors grogues amb una franja negra central i parts superiors verdoses. Viu en tot tipus de masses arbrades, tot i que prefereix els boscos caducifolis.

